

Abstrakt

Jako téma mé diplomové práce jsem si zvolila téma s názvem „Vznik a zánik vlastnického práva k pozemkům – právní formy“. Cílem této práce je poskytnout komplexní popis základních právního forem nabývání vlastnického práva k pozemku. Prezentovaná práce je rozdělena do deseti kapitol. První část (druhá kapitola) diplomové práce vymezuje pojmy jako „vlastnické právo“, „pozemek“, „půda“, „parcela“ atd. Podle českého práva pojem „pozemek“ představuje hlavně podzemí a budovy pevně spojené se zemí.

Vlastnické právo je jedním ze základních lidských práv chráněných Listinou základních práv a svobod, která například říká, že vlastnické právo může být omezeno nebo odňato jen na základě zákona, v jeho mezích a za náhradu. Současný právní řád České republiky upravuje vlastnictví ve třech typech právních předpisů: Občanský zákoník a obchodní zákoník představují obecnou úpravu, zvláštní úpravu představuje zákon o zápisech vlastnických a jiných práv k nemovitostem a dále je zde bezpočet zákonů zabývajících se pozemkovým vlastnictvím.

Třetí kapitola obsahuje dějinný přehled vývoje pozemkového vlastnictví v českých zemích v období 1918-1989. Neprve popisují obě pozemkové reformy řídící velké množství převodů státního majetku, poté následuje popis odlišného přístupu k státnímu vlastnictví v období komunistického režimu. Následující část se zabývá transformací pozemkového vlastnictví po revolučních událostech roku 1989. Zásadní změny v českém právním řádu byly provedeny v procesu restituce a privatizace.

Nejrozsáhlejší část mé diplomové práce (kapitola čtvrtá) se zabývá konkrétními formami vzniku vlastnického práva k pozemkům a je rozdělena do sedmi oddílů, jeden pro každou formu. Za základní způsoby nabytí vlastnického práva v pozemkovém právu považují kupní smlouvu, rozhodnutí soudního nebo správního orgánu, vydržení a další okolnosti upravené v zákoně. Vlastnické právo k pozemku může také přejít na základě dědění, intestátního nebo testamentárního. Každý oddíl je zakončen rozborem úpravy návrhu občanského zákoníku, který je stále v stádiu legislativních příprav, a jeho porovnáním se současně platným občanským zákoníkem. Cílem nového občanského zákoníku je rekodifikace soukromého práva, základem pro ní byl návrh občanského zákoníku z roku 1937, který nikdy nebyl realizován a který je založen na římskoprávních principech.

Šestá kapitola popisuje registraci vlastnického práva a jiných práv k nemovitostem v pozemkovém katastru. Katastr nemovitostí české republiky představuje soupis a popis a jejich geometrické a polohové určení vybraných nemovitostí. Katastr je používán jako zdroj

informací, které mohou sloužit pro ochranu věcných práv, daňové účely, ochranu životního prostředí, vývoj území a pro ekonomické nebo statistické účely nebo jako zdroj pro jiné informační systémy. Zápisy do katastru nemovitostí jsou uskutečňovány vkladem, záznamem a poznámkou. Nejvýznamnější formou zápisu je nepochybně zápis formou vkladu práva. Vklad je úkon, který způsobuje vznik, změnu nebo zánik práv k nemovitostem.

Klíčová slova: Pozemek

Vlastnické právo